

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри туристичного та
готельно ресторанного бізнесу

Тетяна ТЕСЛЕНКО

22.07.2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ ТА КРЕДИТ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)

Спеціальність

242 Туризм і рекреація

(шифр і назва)

Освітня програма

Туризм, 27.04.2023 р. №50-02

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни

обов'язкова

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання:

українська

Дніпро – 2024

Науково-педагогічний працівник:

ФОТО	, професор кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу, доцент.
	<small>науковий ступень та/або вчене звання (за наявності)</small>
	Досвід роботи: _____ років
	Автор: _____ <small>показники наукової активності (кількісні)</small>
	Лектор з навчальних дисциплін: _____ «Фінанси, грошовий обіг та кредит» <small>(перелік освітніх компонентів, що викладаються)</small>

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінанси, грошовий обіг та кредит» є надання фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової. Методологічною та теоретичною основою науки про фінанси є економічна теорія, макро- та мікроекономіка. Такий підхід дозволяє вивчати фінанси у взаємозв'язку з іншими економічними категоріями, розібратися у їх суті та розробити аргументовані пропозиції щодо вдосконалення фінансового механізму.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки): Вивчення навчальної дисципліни «Фінанси, грошовий обіг та кредит» здійснюється після засвоєння здобувачами знань з навчальних дисциплін «Вища математика», «Інформаційні технології», «Економічна теорія».

Форми проведення занять: *лекції, семінарські, практичні заняття.*

Форма підсумкового контролю:

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (*навчальний семестр, навчальний рік*).

З навчальної дисципліни «Фінанси, грошовий обіг та кредит» передбачено:

- для денної форми навчання – екзамен.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Фінанси, грошовий обіг та кредит» щодо можливості:

- розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;

- розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна);

- управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;
- адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;
- аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;
- виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **НАБУТИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЩОДО:**

- здатності до критичного мислення, аналізу та синтезу;
- здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатності аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
- здатності здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- здатності працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єкта туристичного бізнесу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання ДЕННА Обсяг 3 кредитів ЄКТС, 90 годин
 Кафедра Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу
 Курс II Групи T-2

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семінари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	4	2	2			2
2	Тема 2. Генезис і еволюція фінансів	6	4		2	2	2
3	Тема 3. Становлення та розвиток фінансової науки	4	2	2			2
4	Тема 4. Фінансова політика і фінансове право	6	4		2	2	2
5	Тема 5. Податки. Податкова система	6	2	2			2
6	Тема 6. Бюджет. Бюджетна система	8	4		2	2	4
7	Тема 7. Бюджетний дефіцит	4	2	2			2
8	Тема 8. Державний кредит	6	2		2		4
9	Тема 9. Місцеві фінанси	4	2			2	2
10	Тема 10. Спеціальні позабюджетні фонди	3 6	4	2		2	2
11	Тема 11. Фінанси суб'єктів господарювання	6	2		2		4
12	Тема 12. Фінанси домогосподарств	8	4	2	2		4
13	Тема 13. Страхування. Страховий ринок	6	2		2		4
14	Тема 14. Фінансовий ринок	6	4			2	2

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна індивідуальна робота
			Всього	Лекції	Семинари	Практика	
1	2	3	4	5	6	7	8
15	Тема 15. Фінансовий менеджмент	4	2		2		2
16	Тема 16. Міжнародні фінанси	4	2			2	2
	Разом за семестр	90	48	16	16	16	42

Література та навчальні матеріали:

Основна:

1. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.И. Фінанси підприємств: підручник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
2. Волохова І.С., Шикіна Н.А., Волкова О.Г. Фінанси: навчальний посібник. Одеса, 2018. 262 с.
3. Каламбет С. В., Іванов С. В, Півняк Ю. В. Фінанси : Навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2014. 312с.
4. Лютий І.О. , Боринець С.Я., Варналій З.С. Фінанси. Підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
5. Місцеві фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. 2-е вид., доп. і перероб. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2015. 448 с.
6. Муніципальні фінанси: навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. О. П. Кириленко. Тернопіль : Астон, 2015. 360 с.
7. Романенко О. Р. Фінанси : підручник для ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 310 с

Додаткова

1. Шпак Н.О., Ярошевич Н.Б., Побурко О.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
2. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручн. К.: Алерта, 2017. 406 с.
3. Фінанси: Навчальний посібник у 2-х час. / за заг ред В. Г. Баранової Одеса : Атлант, 2015. 309с.
4. Фінанси: навчальний посібник. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І.В. Журавльової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с.

Політика курсу

За кредитно-модульною системою викладення навчальної дисципліни «Фінанси, грошовий обіг та кредит» застосовуються такі основні види контролю знань:

- поточний контроль – систематично на різних навчальних заняттях впродовж семестру у формах:
 - усне опитування;
 - письмові контрольні експрес-роботи;
 - тестовий контроль;
 - підсумковий контроль – у кінці семестру після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

За рішенням викладача або кафедри *нараховуються заохочувальні бали* за наступні види робіт:

- за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання творчих завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: здобувачі, які пропустили семінарські заняття або лекції, мають можливість відпрацювати заборгованості під час консультацій, що проводяться викладачем, відповідно до графіку консультацій. Для отримання певної кількості балів здобувач має можливість усно відповісти на питання теми, за якою він має заборгованість або виконати індивідуальну роботу, що складається з завдань, визначених викладачем в кожному окремому випадку (в залежності від обсягу заборгованості).

Обов'язковою умовою при нарахуванні загальної кількості балів здобувачу є необхідність дотримання принципів політики доброчесності. Дотримання *академічної доброчесності* передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

У випадку встановлення випадків академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману з боку здобувачів встановлюється академічна відповідальність. До здобувачів застосовуються види відповідальності, передбачені частинами 6 та 7 статті 42 Закону України «Про освіту».

Критерії оцінювання знань:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (екзамен /залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Умови нарахування балів
90–100	Відмінно	A	
83–89	Добре	B	
75–82		C	
68–74	Задовільно	D	
60–67		E	
35–59	Незадовільно	FX	
1–34		F	

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Предмет фінансової науки.
2. Теоретичне осмислення сутності фінансів.
3. Риси фінансових відносин.
4. Необхідність та характерні особливості фінансів.
5. Функції фінансів.
6. Фінансова система.
7. Структуризація фінансової системи відповідно до форм власності.
8. Структуризація фінансової системи відповідно до суб'єктів фінансових відносин.
9. Структуризація фінансової системи за рівнями економічної системи.
10. Структура фінансової системи України.
11. Фінанси як економічна категорія. Формування фонду споживання.
12. Історичний характер фінансів.
13. Особливості розвитку податків.
14. Характеристика доходів держави в залежності від устрою держави.
15. Реформування податкової системи України в період отримання незалежності.
16. Еволюція бюджету залежно від історичних етапів розвитку суспільства.
17. Історичні передумови виникнення фінансової науки та її роль у суспільстві.
18. Визначення термінів «наука» та «фінанси», «державний бюджет» та «державний кредит».
19. Сутність та структура фінансової науки.

21. Суб'єкти та об'єкти фінансової структури.
22. Загальнонаукові та спеціальні функції фінансової науки.
23. Елементи галузевих та прикладних систем фінансових наукових знань.
24. Предмет та об'єкт фінансового дослідження.
25. Зміст системи фінансових наукових знань та інструментарій фінансової науки.
26. Складові системи наукових фінансових знань.
27. Визначення фінансової думки, фінансової доктрини та фінансової концепції.
28. Визначення наукової парадигми фінансової науки.
29. Функції методології фінансової науки.
30. Світова фінансова наука у ХХ ст.
31. Розвиток фінансової науки у сучасний період.
32. Класичний та неокласичний напрям розвитку фінансової науки.
33. Особливості сучасної фінансової науки.
34. Визначення найскладніших глобальних проблемам, що потребують посилення фінансових наукових розробок.
35. Фінансова політика, її сутність, види і значення.
36. Фінансова стратегія та фінансова тактика держави.
37. Головне завдання фінансової політики держави.
38. Основні складові фінансової політики держави.
39. Фінансова політика у сфері фінансового ринку.
40. Фінансова політика держави в галузі страхування.
41. Фінансова політика у соціальній сфері.
42. Фінансова політика суб'єктів господарювання.
43. Фінансовий механізм та його роль у реалізації фінансової політики.
44. Визначення фінансового механізму у широкому та вузькому розумінні.
45. Способи впливу фінансових відносин на господарський процес.
46. Склад фінансового механізму.
47. Основні завдання фінансового планування.
48. Методи планування при визначенні фінансових показників.
49. Стратегічне управління в Україні (управління фінансами на тривалу перспективу).
50. Основна мета фінансового контролю.
51. Основні принципи фінансового контролю.
52. Ознаки фінансового контролю.
53. Форми фінансового контролю.
54. Відмінність зовнішнього аудиту від внутрішнього.
55. Фінансове забезпечення і фінансове регулювання.
56. Фінансові важелі та інструменти.
57. Фінансові стимули.

58. Види фінансових санкцій.
59. Поняття та система фінансового права.
60. Норми фінансового права.
61. Важливі ознаки предмета фінансового права.
62. Визначення методів фінансово-правового регулювання.
63. Загальна та особлива частина фінансово-правових норм.
64. Сутність, необхідність та види податків.
65. Визначення фінансової категорії "податки".
66. Головні передумови виникнення податків.
67. Найдавніші джерела державних доходів.
68. Основні елементи податків.
69. Класифікація податків за певними ознаками.
70. Принципи оподаткування А.Сміта.
71. Організація податкової роботи та діяльність державної фіскальної служби.
72. Соціально-економічна сутність, необхідність та призначення бюджету.
73. Основні джерела формування бюджету держави.
74. Функції бюджету в державі.
75. Методи (важелі) бюджетного регулювання.
76. Функції Рахункової палати Верховної Ради України.
77. Поняття стану бюджетного фонду та дефіциту бюджету.
78. Показники стану бюджету.
79. Концепція збалансування бюджету на циклічній основі.
80. Концепція збалансування бюджетів на основі функціонування фінансів.
81. Класифікація бюджетного дефіциту.
82. Причини виникнення бюджетного дефіциту.
83. Методи боротьби з бюджетним дефіцитом.
84. Форми прояву державного кредиту.
85. Форми державного кредиту та класифікація державних позик.
86. Управління державним боргом.
87. Обслуговування і погашення державного боргу.
88. Склад доходів загального та спеціального фонду місцевих бюджетів.
89. Сутність, функції та принципи організації місцевих фінансів.
90. Структура видатків місцевих бюджетів.
91. Класифікація позабюджетних фондів.
92. Цільові фонди.
93. Основи функціонування Фонду соціального страхування України.
94. Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації.
95. Класифікація суб'єктів господарювання.
96. Основні функції фінансів суб'єктів підприємництва.
97. Розмір відсоткових ставок та порядок їх сплати.

98. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця.
99. Основні форми організації страхового фонду.
100. Органи, що здійснюють регулювання фінансового ринку в Україні.
101. Сутність фінансового менеджменту.